

Dosarul nr. 1ra-1329/2022
1-20064587-01-1ra-26082022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Nadejda Toma
Liliana Catan
Iurie Diaconu
Ion Guzun
Victor Boico

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, în cauza penală privindu-i pe

Bîtca Alexandru XXXXX, născut la XXXXX, *de jure* domiciliat în XXXXX, domiciliat *de facto* în mun. XXXXX;

și

Tuhtaev Nurali XXXXX, născut la XXXXX, *de jure* domiciliat în mun. XXXXX, domiciliat *de facto* în mun. XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.06.2020-15.01.2021;

Instanța de apel: 08.02.2021-17.05.2022;

Instanța de recurs: 26.08.2022-05.12.2022;

Asupra recursului ordinar declarat, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 ianuarie 2021:

Bîtca Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal, la amendă, în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 (trei zeci mii) lei.

S-a explicat lui *Bîtca Alexandru* că potrivit art.64 alin.(3/1) Cod penal, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral;

Tuhtaev Nurali a fost achitat de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit. b) Cod penal, pe motiv că faptele imputate acestuia nu întrunesc elementele componente de infracțiune.

S-a admis parțial solicitarea acuzatorului de stat Ina Mahu, privind încasarea în mod solidar de la inculpații Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali, în beneficiul statului suma de 3 360 (trei mii trei sute șaiszeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru întocmirea rapoartelor de constatare tehnico-științifică.

S-a încasat de la Bîtca Alexandru în beneficiul statului, suma de 1 680 (una mie șase sute optzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru întocmirea Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-982 din 23.02.2020.

În rest solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare s-a respins ca fiind neîntemeiată.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 03 iulie 2020 (f.d.100), dar și potrivit rechizitoriului (f.d.107-112), inculpatul *Bîtca Alexandru* a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(3) lit. b) Cod penal, în următoarele circumstanțe de fapt: „Bîtca Alexandru, împreună cu Tuhtaev Nurali, având un scop comun de consum de droguri, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, au intrat în posesia drogurilor, când, la 24 februarie 2020, aproximativ la ora 13 și 30 min., de către angajații IP XXXXX a DP mun. XXXXX, a fost depistat un automobil de model Audi cu n/î XXXXX, în salonul căruia se aflau cet. Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali, care aveau un comportament specific persoanelor care consumă droguri, și fiind suspecti în consum de droguri, fiind conduși în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, de la Bîtca Alexandru a fost ridicată o folie de staniol împăturită, în interiorul căreia se afla o substanță de culoare cafenie, care conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-982 din 23.02.2020, reprezintă heroină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cu cantitatea de 0,457 g.

Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobate prin Hotărîrii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006 (pct.13) cantitatea substanței nominalizate reprezintă proporții mari".

Potrivit ordonanței privind punerea sub învinuire din 03 iunie 2020 (f.d.94), dar și potrivit rechizitoriului (f.d.107-112), *Tuhtaev Nurali* este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit.b) Cod penal, în următoarele circumstanțe de fapt: „Tuhtaev Nurali împreună cu Bîtca Alexandru, având un scop comun de consum de droguri, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, au intrat în posesia drogurilor, când, la 24 februarie 2020, aproximativ la ora 13:30, de

către angajații IP Botanica a DP mun. XXXXX, a fost depistat un automobil de model Audi cu n/î XXXXX, în salonul căruia se aflau Bîtea Alexandru și Tuhtaev Nurali, care aveau un comportament specific persoanelor care consumă droguri, și fiind suspecti în consum de droguri, fiind conduși în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, de la Tuhtaev Nurali a fost ridicată o cutie din hârtie de culoare albastră, cu inscripția „Marlboro” în interior cu o folie de staniol înfășurată sub formă de tub, pe suprafață cu depuneri de substanță de culoare cafenie, care conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/-1-R-983 din 11.03.2020, reprezintă heroină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cu cantitatea de 0,053 gr.

Conform pct.13 al Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006 se atestă că cantitatea substanței nominalizate reprezintă proporții mari”.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul Ina Mahu, a declarat apel, prin care a solicitat, admiterea acestuia, casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Bîtea Alexandru să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod Penal, la 1 an și 6 luni închisoare, cu suspendarea executării pedepsei numite, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pe un termen de probă de 1 an și 6 luni;

Tuhtaev Nurali să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (3) lit. b) Cod Penal, la 1 an închisoare, cu suspendarea executării pedepsei numite, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pe un termen de probă de 1 an.

A dispune încasarea în mod solidar de la inculpați în contul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 3360 lei, suportate la întocmirea constatărilor tehnico-judiciare.

Corpurile delicate: un plic confecționat din hârtie de culoare cafeniu sigilat cu ștampila expertului judiciar nr.0154, în interiorul acestuia aflându-se o cutie din hârtie de culoare albastră, cu inscripția „marlboro” în interior cu o folie de staniol înfășurată sub formă de tub pe suprafață cu depuneri de substanță de culoare cafenie, a le supune nimicirii.

3.1 În motivarea apelului procurorul a invocat că:

- instanța incorect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept recalificând acțiunile infracționale ale inculpatului Bîtea Alexandru în baza prevederilor art. 217 alin. (2) Cod Penal, aplicându-i pedeapsă pecuniară, iar în acțiunile lui Tuhtaev Nurali per general nu a sesizat elemente de infracțiune, achitându-l. Astfel, instanța de fond a conchis că organul de urmărire penală nu a acumulat probe care să demonstreze în afara oricărui dubiu că Bîtea Alexandru și Tuhtaev Nurali au acționat de comun acord

pe capătul de acuzare privind procurarea și păstrarea substanței stupefiante - heroină, în cantitate de 0,457 g., în vederea atingerii scopului comun a consumării drogurilor;

- instanța de fond, urmare a examinării procesului penal de acuzare a inculpaților Bîtcă Alexandru și Tuhtaev Nurali, a dat o apreciere greșită și unilaterală probelor administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședințele de judecată, pronunțând o hotărâre ilegală, și eronat a indicat că faptul că organul de urmărire penală nu a acumulat probe care să demonstreze că Bîtcă Alexandru și Tuhtaev Nurali au acționat de comun acord la procurarea și păstrarea substanței stupefiante – heroina;

- în cadrul urmăririi penale, au fost administrate următoarele probe, asupra pertinentei cărora instanța nu a avut nici un dubiu, fiind acceptate și menționate în sentință: Proces verbal privind cercetarea la fața locului din 24.02.2020; Proces verbal de ridicare din 24.02.2020, de la Tuhtaev Nurali a unei cutii din hârtie de culoare albastră, cu inscripția „Marlboro” în interior cu o folie de staniol înfășurată sub formă de tub, pe suprafață cu depuneri de substanță de culoare cafenie; Proces verbal de ridicare din 24.02.2020 de la Bîtcă Alexandru a unei folii de staniol împăturită, în interiorul căreia se afla o substanță de culoare cafenie.; Raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/I-R-983 din 11.03.2020, potrivit căruia depunerile de substanță de culoare cafenie, de pe suprafața foliei de staniol, predată benevol de cet. Tuhtaev Nurali, reprezintă heroină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante - heroină, constituie 0,053 g; Raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/I-R-982 din 23.02.2020, potrivit căruia în substanța de culoare cafenie din o folie de staniol împăturită, ridicată de la Bîtcă Alexandru reprezintă heroină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cu cantitatea de 0,457 g. Prin probele enunțate supra, s-a constatat că la Tuhtaev Nurali în mâini a fost depistat un pachet de țigări în care se depozita un pachetel cu heroină;

- instanța a preluat cu fidelitate ipotezele susținute de inculpați în declarațiile date de ei, în cadrul cercetării judecătorești, le-a catalogat drept elemente de fapt constatate și le-a pus la baza sentinței;

- instanța nu a invocat circumstanțele care au stat la baza recalificării juridice ale acțiunilor unui inculpat și achitării celuilalt, ci doar își întemeiază soluția pe versiunea înaintată de aceștia în declarații, care premeditat au adoptat poziția de apărare, pentru a evita răspunderea penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022 a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința fără modificări.

4.1. În partea descriptivă a deciziei instanța a reținut că la pronunțarea sentinței, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, Bîtcă Alexandru a săvârșit anume infracțiunea prevăzută la art.

217 alin. (2) Cod penal, conform indicilor calificativi - *procurarea și păstrarea drogurilor în proporții mari*, precum și achitarea inculpatului Tuhtaev Nurali de învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, pe motiv că faptele imputate acestuia nu întrunesc elementele componente de infracțiune.

Examinând probatorul prezentat, audiind participanții la proces, instanța de apel a considerat, vina inculpatului Bîtca Alexandru în comiterea infracțiunii constatate în instanța de fond, dovedită în afara dubiilor rezonabile prin următoarele probe cercetate în cadrul ședinței:

- *procesul-verbal privind cercetarea la fața locului din 24.02.2020, potrivit căruia se atestă că a fost cercetată o porțiune de teren acoperită cu pământ, aflată în partea laterală stângă a blocului locativ de pe str. XXXXX (f.d.13);*

- *procesul-verbal de ridicare din 24.02.2020, potrivit căruia se atestă că de la Tuhtaev Nurali a fost ridicată o cutie din hârtie de culoare albastră, cu inscripția „Marlboro” în interior cu o folie de staniol înfășurată sub formă de tub, pe suprafață cu depuneri de substanță de culoare cafenie (f.d.72);*

- *procesul-verbal de ridicare din 24.02.2020, potrivit căruia se atestă că de la Bîtca Alexandru a fost ridicată o folie de staniol împăturită, în interiorul căreia se afla o substanță de culoare cafenie (f.d.15);*

- *raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-983 din 11.03.2020, potrivit căruia se atestă că depunerile de substanță de culoare cafenie, de pe suprafața foliei de staniol, predată benevol de Tuhtaev Nurali, reprezintă heroină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante -heroină, constituie 0,053 g. (f.d.64-68);*

- *raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-982 din 23.02.2020, potrivit căruia se atestă că în substanța de culoare cafenie din folia de staniol împăturită, ridicată de la Bîtca Alexandru reprezintă - heroină. Cantitatea substanței stupefiante - heroină, constituie 0,457 g. (f.d.28-31);*

- *procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Bîtca Alexandru (f.d.16);*

- *procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Tuhtaev Nurali (f.d.70);*

- *procesul-verbal de examinare din 03 iunie 2020, obiect al examinării fiind procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Bîtca Alexandru (f.d.16);*

- *procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Tuhtaev Nurali (f.d.70) - (f.d.92);*

- *ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloace materiale de probă din 03.06.2020, și a anume a procesului-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea*

declarațiilor lui Bîtca Alexandru (f.d.16), și procesului-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Tuhtaev Nurali (f.d.70) - (f.d.93).

Totodată, instanța de apel, în temeiul art.94, 95 Cod de procedură penală, a reiterat că instanța de fond justificat a declarat ca fiind inadmisibilă și nu a admis în calitate de probă „*Ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloace materiale de probă din 03.06.2020*” (f.d.93).

În ceea ce privește probele acuzării: „*Procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Bîtca Alexandru*” (f.d.16), „*Procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Tuhtaev Nurali*” (f.d.70), și „*Procesul-verbal de examinare din 03 iunie 2020*” (f.d.92), instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a reținut că: La caz, se atestă că atât Bîtca Alexandru, cât și Tuhtaev Nurali, au fost audiați în incinta IP Botanica nemijlocit după reținerea acestora de către colaboratorii de poliție, declarațiile acestora fiind consemnate în procesele-verbale privind consemnarea declarațiilor din 24.02.2020 (f.d.16, 70), care au fost întocmite până la pornirea urmăririi penale, în lipsa apărătorului, și fără a informa persoanele audiate despre dreptul lor de a tăcea și a nu se auto incrimina, or potrivit art.93 alin.(2) Cod de procedură penală conține lista exhaustivă a mijloacelor de probă, prin care pot fi constatate anumite elemente de fapt. Printre acestea nu se regăsesc explicațiile făcute de anumite persoane până la pornirea urmăririi penale.

Respectiv, în temeiul art.art.94 alin.(1) pct.2), 95 Cod de procedură penală, instanța de apel a reiterat că instanța de judecată justificat a declarat ca fiind inadmisibile și nu a admis în calitate de probe „*Procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Bîtca Alexandru*” (f.d.16), „*Procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Tuhtaev Nurali*” (f.d.70) și „*Procesul-verbal de examinare din 03 iunie 2020*” (f.d.92).

În ce privește celelalte probe administrate de partea acuzării în susținerea învinuirii aduse inculpaților Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali, instanța de judecată a apreciat că acestea nu prezintă semne că ar fi lovite de nulitate absolută, respectiv, fiind apreciate ca admisibile.

Instanța de apel a constatat cu certitudine faptul procurării și păstrării la data de 24 februarie 2020 a drogurilor în proporții mari de către inculpatul Bîtca Alexandru, ce s-a confirmat prin însuși declarațiile acestuia, din care a rezultat că, acesta a dat comandă de droguri prin intermediul aplicației Telegram pentru consum propriu, pe care urma să le ridice în preajma str. XXXXX, unde a mers ulterior și a găsit o folie de staniol împăturită, în interiorul căreia se afla o substanță de culoare cafenie, și anume heroina, pe care a ridicat-o și a pus-o în buzunarul pantalonilor.

La fel, potrivit declarațiilor inculpatului Bîtca Alexandru s-a atestat că după ce a găsit drogurile, a fost reținut de către colaboratorii de poliție, care l-au condus la

Inspectoratul de Poliție Botanică unde de la sine a fost ridicată o folie de staniol împăturită, în interiorul căreia se afla o substanță de culoare cafenie. Acest fapt se mai confirmă și prin procesul-verbal de ridicare din 24.02.2020 (f.d.15).

Instanța de apel a reținut că, Bîtca Alexandru este învinuit de comiterea infracțiunii împreună și de comun acord cu Tuhtaev Nurali. Pentru a putea reține agravanta prevăzută la art. 217 alin.(3) lit.b) Cod penal, urmează a stabili dacă aceștia au acționat împreună și de comun acord, având voința comună de a coopera la săvârșirea faptei.

Studiind minuțios materialele cauzei penale, instanța de apel nu a găsit nici o probă, care ar demonstra faptul că Tuhtaev Nurali a acționat de comun acord și împreună cu Bîtca Alexandru în vederea procurării și păstrării drogurilor sub formă de heroină în cantitate de 0,457 g. Or, a fost demonstrat cu certitudine doar faptul că Tuhtaev Nurali, fiind cu mașina și foști colegi de colegiu cu Bîtca Alexandru, a acceptat rugămintea acestuia de a-l transporta în oraș, însă acest fapt nicidecum nu înseamnă că Tuhtaev Nurali a cunoscut despre intenția lui Bîtca Alexandru de a procura droguri.

Mai mult decât atât, chiar dacă ar fi admis faptul că Tuhtaev Nurali a cunoscut intenția lui Bîtca Alexandru, acest fapt încă nu înseamnă că ei au acționat în comun, or, pentru a putea fi aplicată răspunderea penală lui Tuhtaev Nurali pentru procurarea și păstrarea drogurilor sub formă de heroină în cantitate de 0,457 g., urma să fie demonstrat că acesta s-a înțeles cu Bîtca Alexandru să le procure în comun, cu scopul să le consume ulterior, ceea ce în speță nu a fost nici într-un mod dovedit.

Astfel, referitor la poziția părții acuzării precum că Tuhtaev Nurali ar fi acționat de comun acord cu Bîtca Alexandru în vederea procurării și păstrării drogurilor sub formă de heroină în cantitate de 0,457 g., instanța de apel a apreciat-o critic, ne fiind susținută prin probe, or, reieșind din probatoriul administrat, nu s-a constatat cu certitudine faptul că Tuhtaev Nurali a acționat intenționat și de comun acord cu Bîtca Alexandru.

Mai mult decât atât, inculpații Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali au înaintat încă la etapa urmăririi penale (fiind audiați în calitate de bănuiți și învinuiți (f.d.58-52, 96-97, 102) versiunea precum că Tuhtaev Nurali nu a avut nici o legătură cu drogurile depistate la Bîtca Alexandru, însă indiferent de acest fapt, nici organul de urmărire penală și nici procurorul care a condus urmărirea penală nu au întreprins careva acțiune în vederea administrării altor probe, ce ar combate această versiune. Astfel, instanța de apel a apreciat că organul de urmărire penală nu a acumulat probe care ar demonstra că Tuhtaev Nurali și Bîtca Alexandru din momentul întâlnirii lor în preajma magazinului XXXXX de pe str. XXXXX din mun. XXXXX, au avut scopul comun de a se deplasa str. XXXXX, pentru a ridica drogurile, or, potrivit declarațiilor

ambilor inculpați se constată că Tuhtaev Nurali l-a transportat pe Bîtca Alexandru pe adresa menționată la solicitarea ultimului, fără a cunoaște scopul deplasării.

Subsidiar, instanța de apel a reținut că potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 03 iulie 2020 (f.d.100), dar și potrivit rechizitoriului (f.d.107-112), inculpatul Bîtca Alexandru a fost pus sub învinuire pentru procurarea și păstrare substanței stupefiante - heroină, în cantitate de 0,457 g. Potrivit materialelor cauzei penale nu s-a identificat o ordonanță de punere sub învinuire a lui Tuhtaev Nurali pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante - heroina, în cantitate de 0,457 g. Sub acest aspect, în cazul în care procurorul consideră că Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali aveau scopul comun de consum a drogurilor, urma să-i pună sub învinuire pe ambii inculpați pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante -heroină, în cantitate de 0,457 g., fapt ce nu a fost realizat.

Totodată, potrivit materialelor cauzei penale Tuhtaev Nurali nu a fost pus sub învinuire pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante - heroină, în cantitate de 0,457 g. Sub acest aspect procedural, procurorul a admis erori la încadrarea juridică a faptelor imputate inculpaților, reieșind din faptul că procurarea și păstrarea substanței stupefiante heroina cu cantitatea de 0,457 g. a fost imputată doar inculpatului Bîtca Alexandru. În context, instanța de apel a menționat că în acord cu principiul integralității calificării infracțiunilor, în cazul faptelor prejudiciabile săvârșite în participație la calificare trebuie reținută contribuția fiecărui participant și esența rolului juridic îndeplinit de acesta, ceea ce în speță nu a fost realizat. La fel, s-a reținut că rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece instanța de judecată are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond justificat a apreciat că organul de urmărire penală nu a acumulat probe ce să demonstreze în afara oricărui dubiu că Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali au acționat de comun acord pe capătul de acuzare privind procurarea și păstrarea substanței stupefiante - heroină, în cantitate de 0,457 g., în vederea atingerii scopului comun a consumării drogurilor. La fel, s-a statuat că Tuhtaev Nurali, deși a fost dedus judecării, totuși nu a fost pus sub învinuire pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante - heroină, în cantitate de 0,457 g.

În rezultatul aprecierii probelor, conform art.101 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, instanța de apel a constatat că:”La 24 februarie 2020, Bîtca Alexandru s-a întâlnit întâmplător cu Tuhtaev Nurali (fost coleg de la colegiu) la magazinul XXXXX de pe XXXXX XXXXX. Deoarece Tuhtaev Nurali era cu mașina, Bîtca Alexandru l-a rugat să-l ducă în oraș. Astfel, Tuhtaev Nurali l-a transportat pe Bîtca Alexandru până pe adresa str. XXXXX, fără a cunoaște scopul deplasării urmărit de Bîtca Alexandru. Ajunși acolo, Tuhtaev Nurali a cerut o țigară de la Bîtca Alexandru, care i-a dat pachetul său de țigări, și a ieșit din automobil, îndreptându-se în spatele

clădirii pentru a ridica drogurile pe care le comandase anterior prin intermediul aplicației Telegram. După ce a găsit drogurile într-un tufiș, Bîtca Alexandru a fost reținut de colaboratorii de poliție și transportat la Inspectoratul de Poliție Botanica, unde benevol a predat pachetul cu droguri ridicat de pe str. XXXXX ".

Prin urmare, instanța de apel a conchis că din învinuirea adusă lui Bîtca Alexandru urmează a fi exclusă circumstanța agravantă prevăzută de lit.b) a art.217 alin.(3) Cod penal - „de două sau mai multe persoane”, iar acțiunile acestuia urmează a fi reîncadrate în baza art.217 alin.(2) Cod penal, conform indicilor calificativi - *procurarea și păstrarea drogurilor în proporții mari.*

Cu referire la învinuirea adusă inculpatului Tuhtaev Nurali, instanța de apel a reținut că, conform ordonanței de punere sub învinuire din 03 iulie 2020 (f.d.94), dar și potrivit rechizitoriului (f.d.107-112), inculpatul Tuhtaev Nurali a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit.b) Cod penal, în următoarele circumstanțe de fapt: „Tuhtaev Nurali, împreună cu Bîtca Alexandru, având un scop comun de consum de droguri, în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală, au intrat în posesia drogurilor, când, la 24 februarie 2020, aproximativ la ora 13:30, de către angajații IP Botanica a DP mun. XXXXX, a fost depistat un automobil de model Audi cu n/i XXXXX, în salonul căruia se aflau Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali, care aveau un comportament specific persoanelor care consumă droguri, și fiind suspecți în consum de droguri, fiind conduși în incinta Inspectoratului de Poliție Botanica, de la Tuhtaev Nurali a fost ridicată o cutie din hârtie de culoare albastră, cu inscripția „Marlboro” în interior cu o folie de staniol înfășurată sub formă de tub, pe suprafață cu depuneri de substanță de culoare cafenie, care conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/-1-R-983 din 11.03.2020, reprezintă heroină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, cu cantitatea de 0,053 gr.

Conform pct.13 al Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006 se atestă că cantitatea substanței nominalizate reprezintă proporții mari.”

Instanța de apel a relevat că, instanța de fond justificat a reținut că deși cutia din hârtie de culoare albastră cu inscripția „Marlboro”, a fost ridicată de către colaboratorii de poliție de la Tuhtaev Nurali, totuși, aceasta a fost transmisă acestuia de către Bîtca Alexandru în momentul când au ajuns pe str. XXXXX. Or, potrivit declarațiilor ambilor inculpați, s-a afirmat că Tuhtaev Nurali nu cunoștea ce conține pachetul de țigări de model „Marlboro”, transmis lui de către Bîtca Alexandru Ion, fapt ce nu a fost pus la îndoială de către instanța de judecată, or, în virtutea art.8 Cod de procedură penală, instanța de apel a apreciat că partea acuzării nu a demonstrat în afara oricărui dubiu rezonabil că folia de staniol pe suprafața căreia se afla substanța de culoare, care s-a dovedit a fi substanța stupefiantă - heroina, îi aparținea lui Tuhtaev Nurali, în acest sens ne fiind prezentate probe pertinente și concludente capabile să răstoarne versiunea înaintată de partea apărării.

Totodată, instanța de apel a reținut că potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 03 iulie 2020 (f.d.94), dar și potrivit rechizitoriului (f.d.107-112), inculpatul Tuhtaev Nurali a fost pus sub învinuire pentru procurarea și păstrare substanței stupefiante - heroină, în cantitate de 0,053 g.

Potrivit materialelor cauzei penale nu s-a identificat o ordonanță de punere sub învinuire a lui Bîtca Alexandru pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante - heroina, în cantitate de 0,053 g.

Sub acest aspect, în cazul în care procurorul consideră că Tuhtaev Nurali și Bîtca Alexandru aveau scopul comun de consum a drogurilor, urma să-i pună sub învinuire pe ambii inculpați pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante - heroină, în cantitate de 0,053 g, fapt ce nu a fost realizat.

Or, Bîtca Alexandru nu a fost pus sub învinuire pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante - heroină, în cantitate de 0,053 g.

Sub acest aspect procedural, procurorul a admis erori la încadrarea juridică a faptelor imputate inculpaților, reieșind din faptul că procurarea și păstrarea substanței stupefiante heroina cu cantitatea de 0,053 g. a fost imputată doar inculpatului Tuhtaev Nurali.

Examinând materialul probator, instanța de apel a constatat :

„ La 24 februarie 2020, Tuhtaev Nurali s-a întâlnit întâmplător cu Bîtca Alexandru (fost coleg de la colegiu) la magazinul XXXXX de pe str. XXXXX intersecție bd. XXXXX. Deoarece Tuhtaev Nurali era cu mașina, Bîtca Alexandru l-a rugat să-l ducă în oraș, fără a-i comunica cu ce scop. Astfel, Tuhtaev Nurali l-a transportat pe Bîtca Alexandru până pe adresa str. XXXXX, fără a cunoaște scopul deplasării urmărit de Bîtca Alexandru. Ajuși acolo, Tuhtaev Nurali a cerut o țigară de la Bîtca Alexandru, care i-a dat pachetul său de țigări. Tuhtaev Nurali a luat de la Bîtca Alexandru pachetul de țigări, însă nu cunoștea ce mai conține acesta, pe lângă țigări.

În timp ce Bîtca Alexandru se afla în spatele clădirii pentru a ridica drogurile comandate prin intermediul aplicației Telegram, Tuhtaev Nurali î-l aștepta în interiorul automobilului, timp în care de el s-au apropiat colaboratorii de poliție, care l-au reținut și transportat la Inspectoratul de Poliție Botanica, unde benevol a predat pachetul de țigări cu inscripția „Marlboro”, în care se afla o folie de staniol, pe care erau rămășițe a substanței stupefiante - heroina în cantitate de 0,053 g.”

Referitor la componența de infracțiune imputată inculpatului Tuhtaev Nurali, instanța de apel a reținut că latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art.217 alin.(3) lit.b) Cod penal se caracterizează prin intenție directă. Motivele infracțiunii constau în dorința făptuitorului de a-și asigura propriul consum a drogurilor.

În acest context, instanța de apel a constatat că circumstanțele elucidate în cadrul ședinței de judecată denotă lipsa intenției de procurare și păstrare a drogurilor a lui Tuhtaev Nurali, și respectiv lipsa laturii subiective a infracțiunii imputate.

Or, raportând elementele laturii subiective a infracțiunii de circulație ilegală a drogurilor fără scop de înstrăinare la circumstanțele constatate în ședință de judecată, instanța de apel a ajuns la concluzia că de către acuzare nu a fost dovedit faptul că

inculpatul ar fi avut intenție directă să păstreze drogurile care se aflau în pachetul de țigări de tip „Marlboro” transmis acestuia de către Bîtca Alexandru.

Instanța de apel a apreciat că probele pe care a fost întemeiată învinuirea adusă lui Tuhtaev Nurali nu au condus la formularea unei concluzii certe privind vinovăția inculpatului, prin urmare, aplicând principiul prezumpției nevinovăției, instanța de fond justificat a reținut că acuzatorul de stat nu a demonstrat în afara oricărui dubiu rezonabil vinovăția inculpatului.

În acest context, ascultând opiniile participanților la proces, analizând cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a concluzionat că în privința lui Tuhtaev Nurali, în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, justificat a fost pronunțată o sentință de achitare, pe motiv că faptele imputate acestuia nu întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzute la art.217 alin.(3) lit.b) Cod penal.

5. *Recurs ordinar, împotriva deciziei, declară procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Radu Sâli*, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, indică că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului menționează că;

- instanțele de fond, urmare a examinării procesului penal de acuzare a inculpaților Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali, au dat o apreciere greșită și unilaterală probelor administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședințele de judecată, pronunțând hotărâri ilegale și eronate au indicat că organul de urmărire penală nu a acumulat probe care să demonstreze că Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali au acționat de comun acord la procurarea și păstrarea substanței stupefiante – heroina;

- declarațiile inculpaților Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali, urmau a fi apreciate critic, în partea ce ține de participarea ultimului la comiterea infracțiunii, întrucât aceștia puteau să declare liber orice, fără să poartă răspundere pentru declarații. Ba mai mult, cei doi fiind asistați de același apărător, și-au coordonat minuțios pozițiile, astfel încât să fie ambii favorizați;

- instanțele nu invocă circumstanțele care au stat la baza recalificării juridice ale acțiunilor unui inculpat și achitării celuilalt, ci doar își întemeiază soluția pe versiunea înaintată de aceștia în declarații, care premeditat au adoptat poziția de apărare, pentru a evita răspunderea penală, astfel fiind în prezența unei hotărâri absolut nemotivate.

6. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căror, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În sensul art. 427 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corecte au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând per ansamblu decizia instanței de apel, raportată la argumentele recurentului, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor

legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea Boldea versus România), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

CtEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

În speță, Colegiul constată că recurentul nu este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică hotărârea anume sub acest aspect, invocând temeiurile de casare a deciziei instanței de apel prevăzute la pct. 6), 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Ținând cont de motivele care au servit temei pentru pronunțarea soluției enunțate mai sus, Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu privire la netemeinicia soluției instanței de apel, din considerentele ce urmează a fi desfășurate în continuare.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Însă, instanța de apel, examinând apelul declarat împotriva sentinței, a respins apelul procurorului și dispunând menținerea sentinței fără modificări, s-a limitat doar la motivarea expusă de prima instanță, enumerând probele, însă nu le-a dat o apreciere sub toate aspectele, nu le-a verificat și analizat prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora și nu și-a motivat soluția adoptată. De asemenea, instanța de apel

nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor de fapt criticate de acuzare, și astfel nu a soluționat fondul apelului declarat.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit mai specifică că, pentru corectitudinea judecării cauzei este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, pe când în decizia instanței de apel lipsește analiza și aprecierea probelor invocate de acuzare, cât și răspunsuri la argumentele acestuia care să corespundă exigențelor impuse de art. 6 CEDO și să garanteze participanților la proces dreptul la un proces echitabil.

Lecturând textul deciziei, Colegiul reține că, instanța de apel întru confirmarea vinovăției lui Bîtcă Alexandru, pune la baza următoarele probe: „*procesul-verbal privind cercetarea la fața locului din 24.02.2020, potrivit căruia se atestă că a fost cercetată o porțiune de teren acoperită cu pământ, aflată în partea laterală stângă a blocului locativ de pe str. XXXXX (f.d.13);*

- procesul-verbal de ridicare din 24.02.2020, potrivit căruia se atestă că de la Tuhtaev Nurali a fost ridicată o cutie din hârtie de culoare albastră, cu inscripția „Marlboro” în interior cu o folie de staniol înfășurată sub formă de tub, pe suprafață cu depuneri de substanță de culoare cafenie (f.d.72);

- procesul-verbal de ridicare din 24.02.2020, potrivit căruia se atestă că de la Bîtcă Alexandru a fost ridicată o folie de staniol împăturită, în interiorul căreia se afla o substanță de culoare cafenie (f.d.15);

- raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-983 din 11.03.2020, potrivit căruia se atestă că depunerile de substanță de culoare cafenie, de pe suprafața foliei de staniol, predată benevol de Tuhtaev Nurali, reprezintă heroină, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Cantitatea substanței stupefiante - heroină, constituie 0,053 g. (f.d.64-68);

- raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12/1-R-982 din 23.02.2020, potrivit căruia se atestă că în substanța de culoare cafenie din folia de staniol împăturită, ridicată de la Bîtcă Alexandru reprezintă - heroină. Cantitatea substanței stupefiante - heroină, constituie 0,457 g. (f.d.28-31);

- procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Bîtcă Alexandru (f.d.16);

- procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Tuhtaev Nurali (f.d.70);

- procesul-verbal de examinare din 03 iunie 2020, obiect al examinării fiind procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Bîtcă Alexandru (f.d.16);

- procesul-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Tuhtaev Nurali (f.d.70) - (f.d.92);

- ordonanța de recunoaștere în calitate de mijloace materiale de probă din 03.06.2020, și a anume a procesului-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Bîtcă Alexandru (f.d.16), și procesului-verbal din 24.02.2020, privind consemnarea declarațiilor lui Tuhtaev Nurali (f.d.70) - (f.d.93)”, însă, categoric, nu delimitează probele care se referă doar la persoana inculpatului Bîtcă Alexandru, de cele ce se referă la probele la persoana

inculpatului Tuhtaev Nurali, mai mult ca atât la materialele cauzei nu este nici o ordonanță de punere sub învinuire a lui Bîtca Alexandru, pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante – heroina, în cantitate de 0,053g, precum nu este nici o ordonanță de punere sub învinuire a lui Tuhtaev Nurali pentru procurarea și păstrarea substanței stupefiante heroina, în cantitate de 0,457 g., situație ce nu a fost clarificată de instanțele inferioare.

Colegiul, menționează că la examinarea cauzei în privința mai multor inculpați sau când inculpatul este acuzat de săvârșirea mai multor infracțiuni, sentința trebuie să conțină analiza probelor privind fiecare capăt de învinuire și în privința fiecărui condamnat. Este necesar nu numai de a enumera probele, dar de a argumenta de ce unele probe sînt admise, iar altele respinse.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit statuează că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Prin urmare, motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a admite recursul procurorului și a casa total decizia atacată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Astfel, rezultă că instanța de apel nu a respins argumentat toate alegațiile acuzării invocate în ședința instanței de apel și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpaților Bîtca Alexandru și Tuhtaev Nurali, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sâli, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, în cauza penală privindu-i pe *Bîtca Alexandru XXXXX* și *Tuhtaev Nurali XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 27 ianuarie 2023.

Președinte

Nadejda Toma

judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Victor Boico